

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**

Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći [OVDE](#).

PRAVILNIK

O TEORIJSKOJ I PRAKTIČNOJ OBUCI KANDIDATA ZA VOZAČE

("Sl. glasnik RS", br. 93/2013, 116/2013, 108/2014, 36/2015, 51/2015, 86/2015, 104/2015 i 77/2016)

I UVODNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se program i način sprovođenja teorijske i praktične obuke kandidata za vozače.

Član 2

Privredno društvo, odnosno ogranak privrednog društva ili srednja stručna škola (u daljem tekstu: pravno lice) teorijsku i praktičnu obuku izvodi u skladu sa programom teorijske i praktične obuke, u trajanju i na način propisan ovim pravilnikom.

Teorijska i praktična obuka kandidata za vozače (u daljem tekstu: kandidat) izvodi se u skladu sa planom teorijske obuke i planom praktične obuke.

Dodatna teorijska i praktična obuka kandidata iz člana 351. st. 9-11. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, koja mora obuhvatiti promene u propisima o bezbednosti saobraćaja i njihov uticaj na bezbedno upravljanje vozilom u saobraćaju na putu, izvodi se u skladu sa planom dodatne teorijske obuke i planom dodatne praktične obuke.

Nakon završene teorijske, odnosno praktične obuke, može se na zahtev kandidata sprovesti dopunska obuka.

Teorijska i praktična obuka kandidata može se započeti najranije 12 meseci pre nego što kandidat za vozača ispuni starosni uslov iz člana 180. i člana 182. stav 1. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

Teorijska i praktična obuka kandidata ne može se započeti i vršiti u vreme trajanja zaštitne mere, odnosno mera bezbednosti zabrane upravljanja motornim vozilom, kao ni za vreme dok mu je vozačka dozvola oduzeta zbog nesavesnosti.

Teorijska i praktična obuka kandidata za upravljanje vozilima određene kategorije ne može se započeti i vršiti ukoliko kandidat ne ispunjava uslove u pogledu posedovanja odgovarajuće vozačke dozvole iz člana 181. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.

II TEORIJSKA OBUKA

Član 3

Teorijska obuka kandidata se sprovodi frontalno, grupno ili individualno u učionici pravnog lica koje organizuje teorijsku obuku, kroz predavanja i vežbe.

Teorijska obuka kandidata koji nemaju vozačku dozvolu sastoji se iz osnovnog i posebnog fonda časova.

Osnovni fond časova isti je za sve kategorije, a posebni fond časova mora postojati najmanje za kategorije vozila:

- 1) AM, A1, A2 i A;
- 2) B1 i B;
- 3) C1 i C;
- 4) D1 i D;
- 5) F.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, kandidat koji ima vozačku dozvolu mora imati najmanje časove koji su predviđeni posebnim fondom časova za kategoriju vozila za koju se osposobljava.

Kandidat ne mora imati teorijsku obuku kada:

- 1) ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilima kategorije koja ima isti posebni fond časova kao kategorija za koju se osposobljava iz stava 3. ovog člana;
- 2) se osposobljava za upravljanje vozilima kategorije BE, C1E, CE, D1E i DE;
- 3) ima dozvolu (licencu) za predavača teorijske obuke.

Plan teorijske obuke kandidata, sačinjava pravno lice i isti predstavlja detaljnu razradu programa obuke prema sadržaju časova osnovnog, odnosno posebnog fonda časova teorijske obuke, po temama obuke.

Pravno lice može imati više planova teorijske obuke koji su sačinjeni u skladu sa karakteristikama kandidata, odnosno zahtevanim nivoom usluge. Ako pravno lice ima više planova teorijske obuke svaki mora biti označen rednim brojem.

Na osnovu plana teorijske obuke pravno lice sačinjava plan realizacije svakog pojedinačnog časa teorijske obuke, koji mora biti sačinjen tako da predavač za vreme trajanja svakog pojedinačnog časa može realizovati najmanje sadržaj predviđen planom teorijske obuke.

U toku teorijske obuke kandidat prisustvuje svim časovima koji su određeni planom teorijske obuke za koji je, ugovorom o uslovima pod kojim će se obaviti obuka, opredeljeno da će biti izvedena obuka kandidata.

Ako se kandidat u istom pravnom licu osposobljava za dve ili više kategorija vozila, kandidat može prisustvovati časovima osnovnog fonda teorijske obuke samo jednom, pod uslovom da se teorijska obuka sprovodi u periodu koji nije duži od 12 meseci od dana početka teorijske obuke, što se evidentira u novoj knjižici obuke.

Na početku svakog pojedinačnog časa teorijske obuke, a najkasnije 20 minuta nakon početka časa, predavač evidentira u centralnu bazu podataka Informacionog sistema osposobljavanja kandidata za vozače (u daljem tekstu: ISO), prisustvo kandidata času teorijske obuke.

Čas teorijske obuke predavač ne može započeti u slučaju prekida veze sa centralnom bazom podataka ISO. Ukoliko prekid veze sa ISO nastane u toku trajanja časa teorijske obuke predavač će održati započeti čas, a naredni čas teorijske obuke predavač ne može započeti dok se ne uspostavi veza sa ISO.

Planove osnovnog fonda časova, planove posebnog fonda časova, planove realizacije svakog pojedinačnog časa, plan dodatne teorijske obuke, cene časa teorijske obuke, odnosno praktične obuke, po kategorijama vozila, pravno lice mora uneti u centralnu bazu podataka ISO.

Izuzetno od stava 12. ovog člana, jedan čas teorijske obuke predavač može započeti u zakazanom terminu i u slučaju prekida veze sa ISO, pri čemu je predavač dužan da podatke o sprovedenom času unese u ISO pre održavanja narednog časa, a nemogućnost povezivanja sa ISO mora biti dokumentovana najmanje slikom sa originalnim datumom i vremenom.

Član 4

Po završetku teorijske obuke, kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, potvrda o završenoj teorijskoj obuci, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 1, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

U slučaju prestanka osposobljavanja u pravnom licu kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, Potvrda o broju časova teorijske obuke, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 2, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Po završetku dodatne teorijske obuke, u smislu odredaba člana 351. st. 9–11. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, Potvrda o broju časova dodatne teorijske obuke, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 3, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

U slučaju kada kandidat nakon završene teorijske obuke, odnosno dodatne teorijske obuke, osposobljavanje nastavlja u istom pravnom licu Potvrda o završenoj teorijskoj obuci, odnosno Potvrda o broju časova dodatne teorijske obuke, je sastavni deo knjižice obuke kandidata za vozače, a u slučaju prestanka osposobljavanja u tom pravnom licu ove potvrde se izdaju na propisanim obrascima, na zahtev kandidata.

1. Program teorijske obuke

Član 5

Program teorijske obuke kandidata za vozače motornih vozila podeljen je po temama predavanja, koje su označene kodovima, a broj časova (ili delove časa) po pojedinim temama opredeljuju pravna lica svojim planovima teorijske obuke.

Nazivi tema predavanja, njihovi kodovi i sadržaj su:

1) bezbednost saobraćaja - T1;

- (1) pojam, značaj i osnovne odredbe Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima;
- (2) osnovna načela bezbednosti saobraćaja na putevima;
- (3) saobraćajne nezgode, njihovi uzroci i posledice;

2) vozač - T2;

- (1) pojam, značaj i uticaj vozača na bezbednost saobraćaja;
- (2) osobine i postupci vozača koji utiču na bezbednost saobraćaja;
- (3) sociološki činioci koji utiču na ponašanje vozača;
- (4) značaj procene saobraćajne situacije i način donošenja odluka vozača;
- (5) orijentacija vozača u vremenu i prostoru;
- (6) osnovni psihički procesi (osećaji, opažanje, predstave, pažnja, emocije, mišljenje, refleksi i dr.) i psihološki činioci koji utiču na procene, donošenje i sprovođenje odluka vozača u toku vožnje;
- (7) vreme reakcije, pažnja i umor vozača (pojam, značaj, uticaj individualnih i spoljnih faktora, uticaj spoljne sredine, motivacija, iskustvo, budnost, faktori koji doprinose umoru, efekti umora, mere za otklanjanje umora i dr.);
- (8) promene kod vozača koje nastaju usled korišćenja alkohola i/ili drugih psihoaktivnih supstanci čija je upotreba zabranjena pre i za vreme vožnje (uticaj na sposobnosti i ponašanje vozača, tipične greške vozača pod uticajem alkohola i dr.);
- (9) psihofizički uslovi za upravljanje vozilom koje moraju ispunjavati vozači i način utvrđivanja ispunjenosti tih uslova u saobraćaju na putu;
- (10) vreme upravljanja vozilom u saobraćaju na putu i odmori vozača (vreme upravljanja, prekid upravljanja radi odmora, neprekidni odmor, način upotrebe tahografa i dr.);
- (11) planiranje i priprema za putovanje, odnosno upravljanje vozilom (izbor prevoznog sredstva, izbor trase putovanja, vreme polaska, plan pauza i odmora i dr.)

3) put - T3;

- (1) pojam, značaj puta i vrste puteva;
- (2) karakteristike puta koje su od značaja za bezbednost saobraćaja (poprečni profil puta, kolovozni zastor, prijanjanje, broj i širina saobraćajnih traka, odvodnjavanje, oštećenja kolovoza, preglednost puta, horizontalne i vertikalne krivine, tuneli, mostovi, nadvožnjaci, podvožnjaci i drugi putni objekti);
- (3) uticaj vremenskih prilika (snega, snežne vejavice, kiše, magle, poledice, grada, temperature, vazdušnog pritiska, vlažnosti vazduha i dr.) na stanje puta i bezbedno odvijanje saobraćaja (vidljivost, dužina zaustavnog puta, režim vožnje i dr.);
- (4) put u noćnim uslovima vožnje (uticaj na sposobnost vozača, uočljivost drugih vozila, pešaka i prepreka na putu, uticaj na brzinu kretanja i procenu brzine drugih vozila i dr.) i oprema puta;
- (5) tehničko regulisanje saobraćaja (opšte odredbe, pešačka zona, zona usporenog saobraćaja, zona "30", zona škole, zaštita životne sredine, tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja i dr.);

4) vozilo - T4;

- (1) pojam i značaj vozila, definicije vrsta vozila i identifikaciona oznaka vozila;
- (2) osobine vozila koje utiču na bezbedno odvijanje saobraćaja na putevima (konstrukcija, vrsta materijala, način izrade i uslovi eksploatacije, tehničko održavanje, odobrenje tipa vozila i dr.);
- (3) osnovni sklopovi i uređaji vozila i njihov uticaj na bezbednost saobraćaja na putu, značaj i uticaj tehničke ispravnosti vozila na bezbedno odvijanje saobraćaja (uređaj za upravljanje, uređaj za zaustavljanje, uređaji za osvetljavanje i davanje svetlosnih znakova, uređaji koji omogućavaju

normalnu vidljivost, uređaji za spajanje vučnog i priključnog vozila, pneumatici, tahograf i ostali uređaji);

(4) zaustavni put i put preticanja (elementi, uticajni faktori, dužina, potrebno, vreme, posledice i dr.)

(5) najčešće i najopasnije neispravnosti vozila i mogućnosti njihovog otklanjanja od strane vozača raspoloživom opremom i sredstvima, postavljanje na točkove lanaca za sneg;

(6) značaj i uticaj opterećenja i načina opterećenja vozila na bezbednost saobraćaja;

(7) elementi aktivne bezbednosti vozila (pojam i značaj, stabilnost i upravljivost vozila, uređaj za upravljanje, uređaj za kočenje, pneumatici, uređaji koji obezbeđuju vidljivost, ogibljenje vozila, transmisija, električna instalacija i dr.);

(8) elementi pasivne bezbednosti vozila (pojam i značaj, karoserija vozila, konstrukcija vozila, upotrebljeni materijali, zaštita dece u vozilu, zaštita lica koja se prevoze motociklom, unutrašnjost vozila, spoljni delovi vozila, sklopovi i uređaji vozila čiji je osnovni cilj obezbeđivanje pasivne bezbednosti, sigurnosni pojasevi, vazdušni jastuci, nasloni za glavu i dr.);

(9) elementi katalitičke bezbednosti vozila (pojam i značaj, buka, vibracije, izduvni gasovi, grejanje, ventilacija, klimatizacija i dr.);

(10) uslovi za učešće vozila u saobraćaju na putu (registracija vozila, saobraćajna dozvola, registarske tablice, registraciona nalepnica, privremena registracija, tablice za privremeno označavanje i dr.);

(11) tehnička ispravnost vozila, tehnički pregledi vozila, redovni, vanredni i kontrolni tehnički pregledi;

(12) osnove ekonomične vožnje i uticaj saobraćaja na stanje životne sredine i njeno ugrožavanje (pojam i značaj, uticaj tehnike vožnje, značaj tehničke ispravnosti vozila i motora u zaštiti životne sredine od zagađenja bukom i izduvnim gasovima);

(13) zabrana odlaganja i ispuštanja materija i otpada kojim se ugrožava životna sredina;

5) pravila saobraćaja - T5;

(1) pojam i značaj pravila saobraćaja;

(2) opšte odredbe o ponašanju učesnika u saobraćaju (hijerarhija postupanja učesnika u saobraćaju, način kretanja vozila i obaveza držanja odstojanja i rastojanja, ostavljanje predmeta na putu, opšta obaveza prema pešacima, slepim osobama, odnos prema vozilima koja vrše prevoz putnika i dece, korišćenje telefona i drugih uređaja za komunikaciju, zabrana korišćenje uređaja za otkrivanje i ometanje rada uređaja za merenje brzine, korišćenje sigurnosnih pojaseva, svetloodbojnih prsluka i dr.);

(3) upotreba pokazivača pravca, uključivanje vozila u saobraćaj i isključivanje iz saobraćaja, kretanje vozila po putu (kretanje po kolovozu puta u zavisnosti od broja saobraćajnih traka i njihove namene, kretanje po saobraćajnim trakama za uključivanje i isključivanje, kretanje po saobraćajnim trakama za spora vozila i saobraćajnim trakama za vozila javnog prevoza putnika, kretanje tramvajskom bašticom, usporavanje vozila i dr.);

(4) skretanje (skretanje ulevo ili udesno), polukružno okretanje, kretanje vozilom unazad, mimoilaženje (opšta pravila koja se tiču mimoilaženja između vozila, odnosno vozila i pešaka), preticanje i obilaženje (opšta pravila, način, zabrane);

(5) brzina (pojam brzine, trenutna brzina, srednja brzina, prilagođavanje brzine uslovima saobraćaja, stanju puta, atmosferskim prilikama, vidljivosti, preglednosti, gustini saobraćaja, ograničenje brzine u naselju, odnosno van naselja, ograničenje brzine prema vrsti i nameni vozila, vrsti puta, ograničenja brzine izražena saobraćajnim znakovima);

(6) prvenstvo prolaza (prvenstvo prolaza na raskrsnici, pri uključivanju na put, pri susretu sa tramvajem i vozom);

(7) saobraćaj na raskrsnici (opšta pravila, način kretanja kroz raskrsnicu);

(8) nasilnička vožnja (pojam, ponašanja vozača koja predstavljaju nasilničku vožnju i opasnosti koja ona donosi);

(9) zvučni ili svetlosni znaci upozorenja (davanje znakova i zabrane davanja znakova);

(10) zaustavljanje i parkiranje (opšta pravila o zaustavljanju i parkiranju, zabrane zaustavljanja i parkiranja, način obezbeđenja vozila);

(11) vučenje vozila (opšte odredbe, način vučenja vozila, broj priključnih vozila u zavisnosti od vrste vozila, zabrane);

(12) upotreba svetala u saobraćaju (upotreba kratkih, odnosno dnevnih, dugih, pozicionih, svetala za maglu, označavanje i osvetljavanje ostalih učesnika kao što su pešaci, biciklisti i dr.);

(13) saobraćaj tramvaja i drugih vozila na šinama, saobraćaj traktora, radnih mašina i motokultivatora (opšte odredbe, priključci za izvođenje radova, vuča priključnih vozila), saobraćaj zaprežnih vozila i učešće životinja u saobraćaju;

(14) saobraćaj bicikala, mopeda, tricikala, četvorocikala i motocikala (način upravljanja, vožnja biciklističkom stazom, odnosno trakom, ograničenja);

(15) kretanje pešaka (način kretanja po kolovozu, trotoaru, prelazak preko kolovoza, pešačkog prelaza, regulisanje kretanja pešaka), obaveze vozača prema pešacima (uslovi za bezbedno kretanje pešaka preko kolovoza i po kolovozu);

(16) saobraćaj na prelazu puta preko železničke pruge (prvenstvo prolaza, način prelaska);

(17) saobraćaj na autoputu i motoputu (opšta pravila, zabrane, način kretanja);

(18) vozila pod pratnjom i vozila sa pravom prvenstva prolaza (pojam, značaj, obaveze vozača i pešaka pri susretu sa tim vozilima, davanje znakova);

(19) upotreba žutog rotacionog ili trepćućeg svetla (pojam, značaj, obaveze vozača i pešaka pri susretu sa tim vozilima, davanje znakova);

(20) mere predostrožnosti prilikom napuštanja vozila;

6) ostali učesnici u saobraćaju - T6;

(1) pojam i karakteristike učesnika u saobraćaju koje utiču na bezbedno odvijanje saobraćaja;

(2) karakteristike ponašanja u saobraćaju dece, starih lica, osoba sa posebnim potrebama, pešaka, biciklista, motociklista i drugih lica;

(3) pojam, karakteristike i uticaj šinskih vozila na bezbedno odvijanje saobraćaja;

(4) uticaj životinja na bezbedno odvijanje saobraćaja na putu;

7) saobraćajna signalizacija - T7;

(1) pojam, značaj, način obeležavanja i postavljanje;

(2) saobraćajni znakovi, pojmovi (znakovi opasnosti, izričitih naredbi, obaveštenja, dopunske table);

(3) značenje saobraćajnih znakova, mesto postavljanja i prestanak važnosti;

(4) oznake na kolovozu i trotoaru, pojmovi i značenje;

(5) svetlosni saobraćajni znakovi, pojmovi i značenje, semafori i njihova namena (regulisanje kretanja vozila: po putu, preko raskrsnice, na prelazu preko železničke pruge, regulisanje kretanja na biciklističkim trakama, odnosno stazama i regulisanje kretanja pešaka);

(6) svetlosne oznake (podela i način obeležavanja);

(7) način obeležavanje prelaza puta preko železničke pruge;

(8) način obeležavanja prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu;

(9) znaci i naredbe koje daju ovlašćena lica (njihovo značenje i način davanja);

8) prevoz tereta i lica vozilima - T8;

(1) opšte odredbe, pojam, značaj i zabrane;

(2) opterećenje vozila (osovinsko opterećenje, ukupna masa, nosivost, najveća dozvoljena masa, najveća dozvoljena ukupna masa, smeštaj i obezbeđenje tereta);

(3) vanredni prevoz (pojam, uslovi pod kojim se obavlja, dozvola);

(4) prevoz lica vozilima (pojam i značaj, opterećenje vozila, način prevoza, ograničenja);

9) vozačke dozvole - T9;

(1) pojam i značaj;

(2) propisi vezani za pravo na upravljanje vozilom u saobraćaju na putu, uslovi za upravljanje vozilom, starosni uslovi za dobijanje vozačke dozvole, postupak izdavanja vozačke dozvole, zdravstveni pregledi, vozačke dozvole za kategorije motornih vozila, oduzimanje vozačke dozvole, izvršenje mere zabrane upravljanja, profesionalni vozači, vozači tramvaja, vozači turističkog voza;

(3) probna vozačka dozvola (pojam, značaj i uslovi za upravljanje vozilom);

(4) osposobljavanje kandidata za vozače (teorijska obuka, praktična obuka i vozački ispit);

10) dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju saobraćajne nezgode - T10;

(1) postupak u slučaju saobraćajne nezgode (pojam, dužnosti i obaveze vozača i lica koje se zatekne na mestu nezgode);

(2) dužnost i obaveze policije, zdravstvene ustanove, upravljača puta, osiguravajućih društava;

(3) evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi;

11) posebne mere i ovlašćenja - T11;

(1) isključenje vozača iz saobraćaja, zadržavanje vozača, upućivanje vozača na kontrolni lekarski pregled, utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci kod učesnika u saobraćaju, zaustavljanje, odnosno upućivanje radi zaustavljanja vozila na bezbednom mestu ili uključivanja na put za tu vrstu ili kategoriju vozila, snimanje saobraćaja i učesnika u saobraćaju korišćenjem odgovarajućih sredstava kao i dokumentovanje prekršaja i drugih postupanja u saobraćaju suprotnih propisima, privremeno oduzimanje predmeta prekršaja, oduzimanje obrasca strane vozačke dozvole kada vozač ima više od jedne vozačke dozvole, isključenje vozila iz saobraćaja, upućivanje na kontrolni tehnički pregled vozila, uklanjanje, odnosno premeštanje vozila, kao i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila, merenje osovinskog opterećenja vozila i ukupne mase vozila;

12) teorijsko objašnjenje radnji vozilom, odnosno skupom vozila, u saobraćaju na putu i postupanje vozača u saobraćaju na putu - T12;

(1) izvođenje radnji vozilom u saobraćaju na putu: polazak sa mesta, uključivanje vozila u saobraćaj na putu, vožnja unapred, vožnja unazad, promena pravca kretanja i zaustavljanje vozila, održavanje brzine kretanja vozila u zavisnosti od saobraćajne situacije i uslova puta i vremenskih uslova, skretanje, polukružno okretanje, obilaženje, mimoilaženje, preticanje, promena saobraćajne trake, zaustavljanje i naglo kočenje, korišćenje saobraćajne trake za usporavanje i ubrzavanje, propuštanje drugih učesnika u saobraćaju, ustupanje prava prvenstva prolaza;

(2) postupanje vozača: pri nailasku i prolasku kroz raskrslu na kojoj je saobraćaj regulisan pravilom desne strane, saobraćajnim znakom, svetlosnim saobraćajnim znakom, znacima i naredbama koje daje ovlašćeno lice, odnosno nailasku na raskrslu sa kružnim tokom saobraćaja, prilikom izbora brzine kretanja vozila u zavisnosti od saobraćajne situacije, uslova puta i vremenskih uslova, pri nailasku na pešački prelaz, u odnosu na pešake, bicikliste i druge učesnike u saobraćaju, prilikom prelaska preko železničke i tramvajske pruge i vožnje kroz tunel, prilikom smanjene vidljivosti i u uslovima padavina i prilikom kretanja putem na kojem se izvode radovi;

13) društvena opasnost i posledice nepoštovanja propisa iz oblasti bezbednosti saobraćaja - T13;

(1) moguće štetne posledice nepoštovanja propisa;

(2) kaznene mere za učinioce povreda odredaba propisa iz oblasti bezbednosti saobraćaja u odnosu na društvenu opasnost (kazneni poeni, kazna zatvora, novčana kazna, mere bezbednosti i zaštitne mere).

Vežbe obuhvataju razmatranje konkretnih saobraćajnih situacija, rešavanje ispitnih pitanja i bliža objašnjavanja pitanja iz programa teorijske obuke i označavaju se kodom - T14.

Pravno lice dužno je da kandidatu pre početka osposobljavanja obezbedi stručnu literaturu iz oblasti osposobljavanja kandidata za vozače, čije objavljivanje organizuje i obezbeđuje Agencija za bezbednost saobraćaja u smislu člana 9. stav 2. tačka 15) Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. Stručna literatura mora obuhvatiti najmanje sadržaj određen Programom teorijske obuke i može biti u pisanom, odnosno elektronskom obliku.

2. Način sprovođenja teorijske obuke

Član 6

Čas teorijske obuke kandidata traje 45 minuta, a odmor između časova najmanje 10, a najviše 30 minuta.

U toku jednog kalendarskog dana kandidat može imati najviše 3 pojedinačna časa teorijske obuke, odnosno 4 pojedinačna časa posebnog fonda.

Predavač teorijske obuke pre početka časa mora imati odmor od najmanje 10 minuta.

Član 7

Osnovni fond časova teorijske obuke traje najmanje 25 časova predavanja i najmanje 8 časova vežbi, a posebni fond časova traje najmanje 5 časova predavanja i najmanje 2 časa vežbi.

Predavač mora u okviru jedne teme realizovati časove prema redosledu koji je određen planom teorijske obuke za tu temu, odnosno predavač ne može evidentirati prisustvo kandidata realizaciji određenog časa u okviru jedne teme ako kandidat nije prisustvovao svim časovima iste teme koji prethode tom času.

Ako je kandidat teorijsku obuku obavio u više pravnih lica, pri čemu su sve teme teorijske obuke realizovane u celosti u skladu sa planom teorijske obuke tih pravnih lica, a ukupan broj časova osnovnog, odnosno posebnog, fonda je manji od minimalno propisanog, kandidat mora prisustvovati časovima teorijske obuke do minimalno propisanog broja časova osnovnog, odnosno posebnog fonda časova. U ovom slučaju izbor teme i rednog broja časa u okviru teme osnovnog, odnosno posebnog, fonda časova vrši kandidat uz konsultacije sa predavačem.

Pregled minimalnog fonda časova teorijske obuke, u zavisnosti od statusa kandidata u pogledu posedovanja vozačke dozvole, dat je u Tabeli 1, koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 8

Za sprovođenje teorijske obuke pravno lice može obrazovati grupe kandidata čiji broj ne sme biti veći od broja mesta u učionici.

Teorijska obuka kandidata se održava u terminima sa kojima kandidat može biti upoznat pri sklapanju ugovora o uslovima pod kojim će se obaviti obuka.

Podatke o rasporedu termina održavanja teorijske obuke za određeni dan pravno lice unosi u centralnu bazu podataka ISO najkasnije tri sata pre održavanja termina. Ako se iz bilo kojih razloga ne može održati teorijska obuka u zakazanom terminu pravno lice o tome obaveštava nadležni organ, najkasnije 30 minuta nakon zakazanog termina.

Na času teorijske obuke, pored knjižice, kandidat mora da ima ličnu kartu ili ispis sa čipa lične karte, a kandidat koji nije državljanin Republike Srbije mora da ima pasoš ili ličnu kartu za strance ili izbegličku legitimaciju ili drugi lični dokument na osnovu kog se utvrđuje njegov identitet.

III PRAKTIČNA OBUKA

Član 9

Praktična obuka kandidata izvodi se radi sticanja praktičnih znanja i veština potrebnih za samostalno i bezbedno upravljanje vozilom u saobraćaju na putu.

Praktična obuka kandidata može se otpočeti tek nakon što kandidat položi teorijski ispit i dobije potvrdu o položenom teorijskom ispitu.

Praktična obuka kandidata sprovodi se na uređenom poligonu za praktičnu obuku (u daljem tekstu: poligon) i na javnom putu u uslovima slabog, srednjeg i jakog intenziteta saobraćaja.

Početna praktična obuka, odnosno poligonske radnje izvode se na poligonu. Ukoliko se na poligonu obavljaju i druge aktivnosti praktična obuka se vrši samo u terminima koji su određeni isključivo za osposobljavanje kandidata i koji su navedeni na dopunskim tablama saobraćajnih znakova kojima se zabranjuje saobraćaj za sva vozila, osim za vozila kojima se vrši praktična obuka kandidata, polaganje praktičnog ispita i vozila organa koji vrši nadzor.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, početna praktična obuka, odnosno poligonske radnje prilikom osposobljavanja kandidata za vozače vozila kategorija BE, C1E, CE, D1E, DE, F i M, mogu se izvoditi na drugom prostoru, odnosno na putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, za koji postoji saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, početna praktična obuka, odnosno poligonske radnje, prilikom osposobljavanja kandidata za vozače motornih vozila kategorije D1, odnosno D, mogu se izvoditi na drugom prostoru, odnosno prostoru na autobuskoj stanici, odnosno autobuskom stajalištu, za koji postoji saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Praktična obuka na javnom putu obavlja se na putu u naselju i putu van naselja.

Prilikom praktične obuke kandidat koristi pomagala koja su upisana u lekarskom uverenju o zdravstvenoj sposobnosti za vozača vozila određene kategorije.

Član 10

Po završetku praktične obuke kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, Potvrda o završenoj praktičnoj obuci, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 4, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

U slučaju prestanka osposobljavanja u pravnom licu, kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, Potvrda o broju časova praktične obuke, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 5, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Po završetku dodatne praktične obuke, u smislu odredaba člana 351. st. 9–11. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, kandidatu se izdaje, na njegov zahtev, Potvrda o broju časova dodatne praktične obuke, formata A4 ili A5, čiji je sadržaj i izgled dat u Obrascu 6, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

U slučaju kada kandidat nakon završene praktične obuke, odnosno dodatne praktične obuke, osposobljavanje nastavlja u istom pravnom licu Potvrda o završenoj praktičnoj obuci, odnosno Potvrda o broju časova dodatne praktične obuke, je sastavni deo knjižice obuke kandidata za vozače, a u slučaju prestanka osposobljavanja u tom pravnom licu ove potvrde se izdaju na propisanim obrascima, na zahtev kandidata.

Član 11

Praktična obuka kandidata izvodi se na vozilima odgovarajuće kategorije koja ispunjavaju uslove iz pravilnika kojim se uređuju uslovi koje mora da ispunjava privredno društvo, odnosno ogranak privrednog društva ili srednja stručna škola, koji vrše osposobljavanje kandidata za vozače.

Praktična obuka kandidata – osobe sa invaliditetom, može se obavljati na vozilu proizvedenom ili prepravljenom u skladu sa njegovim potrebama koje ne mora biti registrovano na pravno lice, odnosno nije obezbeđeno po osnovu lizinga.

1. Program praktične obuke

Član 12

Program praktične obuke kandidata za vozača svih kategorija obuhvata, shodno kategoriji vozila za koju se osposobljava, najmanje:

- 1) upoznavanje sa uređajima i sklopovima na vozilu i njihova upotreba dok je vozilo u stanju mirovanja;
 - 2) proveru ispravnosti vozila za bezbedno učestvovanje u saobraćaju na putu,
 - 3) upoznavanje sa načinom zamene točka, postavljanja lanaca za sneg, snabdevanja vozila pogonskim gorivom;
 - 4) zauzimanje položaja u vozilu i podešavanje sedišta, naslona za glavu, unutrašnjeg i spoljnih vozačkih ogledala i sigurnosnih pojaseva;
 - 5) pokretanje vozila i upotrebu komandi i uređaja vozila u pokretu (rukovanje vozilom) i zaustavljanje vozila;
 - 6) ubrzavanje, usporavanje i zaustavljanje vozila pri malim brzinama;
 - 7) izvođenja propisanih poligonskih radnji vozilom;
 - 8) izvođenje radnji vozilom u saobraćaju na putu: polazak sa mesta, uključivanje vozila u saobraćaj na putu, vožnja unapred, vožnja unazad, promena pravca kretanja i zaustavljanje vozila, održavanje brzine kretanja vozila u zavisnosti od saobraćajne situacije i uslova puta i vremenskih uslova, skretanje, polukružno okretanje, obilaženje, mimoilaženje, preticanje, promena saobraćajne trake, polukružno okretanje, zaustavljanje i naglo kočenje, korišćenje saobraćajne trake za usporavanje i ubrzavanje, propuštanje drugih učesnika u saobraćaju, ustupanje prava prvenstva prolaza;
 - 9) postupanje vozača:
 - (1) pri nailasku i prolasku kroz raskrnicu na kojoj je saobraćaj regulisan pravilom desne strane, saobraćajnim znakom, svetlosnim saobraćajnim znakom, znacima i naredbama koje daje ovlašćeno lice, odnosno nailasku na raskrnicu sa kružnim tokom saobraćaja (ukoliko postoje mogućnosti);
 - (2) prilikom izbora brzine kretanja vozila u zavisnosti od saobraćajne situacije, uslova puta i vremenskih uslova;
 - (3) pri nailasku na pešački prelaz, u odnosu na pešake, bicikliste i druge učesnike u saobraćaju;
 - (4) prilikom prelaska preko železničke i tramvajske pruge i vožnje kroz tunel;
 - (5) prilikom smanjene vidljivosti i u uslovima padavina i prilikom kretanja putem na kojem se izvode radovi;
 - 10) postupanje u skladu sa saobraćajnom signalizacijom;
 - 11) razvijanja odnosa poverenja i poštovanja prema drugim učesnicima u saobraćaju, sticanja navike pomaganja drugim učesnicima u saobraćaju i preduzimanja mera da ne dođe do saobraćajne nezgode;
 - 12) upravljanje vozilom u različitim netipičnim saobraćajnim situacijama u realnim uslovima;
 - 13) napuštanje vozila i obezbeđivanje zaustavljenog ili parkiranog vozila.
- Radnje vozilom i postupanje vozača u saobraćaju, iz stava 1. tač. 8. i 9. ovog člana izvode se na putu:
- 1) u naselju, i to u uslovima slabog, srednjeg i jakog intenziteta saobraćaja;

- 2) van naselja, i to u uslovima slabog, srednjeg i jakog intenziteta saobraćaja;
- 3) u naselju i van naselja, u noćnim uslovima;
- 4) na moto i auto putu (ukoliko postoje mogućnosti).

Član 13

Program praktične obuke kandidata za vozača motornih vozila kategorije AM, A1, A2 i A obuhvata i:

- 1) korišćenje zaštitne kacige i ostale zaštitne opreme;
- 2) zauzimanja položaja na vozilu, zaustavljanje vozila, silazak sa vozila, ostavljanje vozila;
- 3) održavanja ravnoteže i stabilnosti vozila pri vožnji u pravcu, u krivini, pri kočenju i ubrzavanju.

Član 14

Program praktične obuke kandidata za vozača motornih vozila kategorije C, C1, D i D1 obuhvata i:

- 1) rukovanje tahografom;
- 2) upravljanje vozilom do granica aktiviranja uređaja za ograničavanje brzine, za kandidate za vozače motornih vozila kategorija C i D;
- 3) obezbeđivanje tovarnog prostora, za kandidata za vozača motornih vozila kategorija C1 i C;
- 4) korišćenje vrata za ulazak i izlazak putnika, za kandidata za vozača motornih vozila kategorija D1 i D.

Član 15

Program praktične obuke kandidata za vozača vozila kategorije BE, CE, C1E, DE, D1E i F obuhvata i:

- 1) spajanje i razdvajanja vučnog i priključnog vozila;
- 2) obezbeđivanje tovarnog prostora.

Član 16

Plan praktične obuke kandidata sačinjava pravno lice u skladu sa programom praktične obuke i isti, u zavisnosti od kategorije vozila za koju se kandidat osposobljava i kategorije vozila za koju ima vozačku dozvolu, sadrži najmanje:

- 1) osnovni spisak ulica po naseljenim mestima u kojima će se obavljati praktična obuka, sa rangom intenziteta saobraćaja (slab, srednji i jaki);
- 2) osnovni spisak javnih puteva van naselja, odnosno njihovih deonica, na kojima će se obavljati praktična obuka, sa rangom intenziteta saobraćaja (slab, srednji i jaki);
- 3) broj časova predviđen za izvođenje početne praktične obuke, propisan u članu 43. ovog pravilnika, kao i njihov sadržaj;
- 4) broj časova predviđen za izvođenje praktične obuke u saobraćaju na putu u uslovima slabog, srednjeg i jakog intenziteta saobraćaja, propisan u članu 44. ovog pravilnika;
- 5) okvirno prostorno i vremensko određenje obavljanja radnji vozilom i postupanja vozača, na javnom putu u naselju i na javnom putu van naselja, kao i sadržaj časova iz tačke 4. ovog stava;
- 6) broj časova praktične obuke čiji sadržaj određuje instruktor vožnje u zavisnosti od nivoa postignute obučenosti i individualnih osobina svakog pojedinog kandidata.

Pravno lice može, pored osnovnog plana obuke, imati i više posebnih planova praktične obuke koji se sačinjavaju u skladu sa karakteristikama kandidata, odnosno zahtevanim nivoom usluge.

U toku praktične obuke kandidat prisustvuje svim časovima koji su određeni planom praktične obuke za koji je, ugovorom o uslovima pod kojim će se obaviti obuka, opredeljeno da će biti izvedena obuka kandidata.

Rang intenziteta saobraćaja (slab, srednji i jaki) u ulicama u naseljenim mestima i na javnim putevima van naselja opredeljuje Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: nadležni organ) u saradnji sa organom nadležnim za tehničko regulisanje saobraćaja i upravljačem puta.

2. Način sprovođenja praktične obuke

Član 17

Početna praktična obuka se sprovodi sa ciljem da kandidat ovlada osnovama rukovanja vozilom i tehnike vožnje.

Sa praktičnom obukom na javnom putu može se početi tek kada instruktor vožnje proceni da je kandidat, kroz početnu praktičnu obuku, stekao nivo znanja i veština koje omogućavaju bezbedno obavljanje obuke na javnom putu.

Član 18

Praktična obuka na poligonu za kandidate za vozače motornih vozila kategorija AM, A1, A2 i A, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) vožnja po pravcu i zaustavljanje;
- 2) "slalom" vožnja;
- 3) vožnja putanjom u obliku broja "8";
- 4) kočenje i zaustavljanje.

Član 19

Praktična obuka na poligonu za kandidate za vozače motornih vozila kategorija B i B1, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad sa promenom saobraćajne trake;
- 2) parkiranje vozila podužno, vožnjom unazad;
- 3) parkiranje vozila pod pravim uglom, vožnjom unazad;
- 4) polukružno okretanje vozila sa najviše tri potpuna manevra na prostoru širine dve saobraćajne trake;
- 5) zaustavljanje i polazak vozilom na putu sa usponom;
- 6) kočenje i zaustavljanje.

Član 20

Praktična obuka na poligonu ili drugom prostoru, odnosno putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, koji ispunjava propisane uslove za kandidate za vozače vozila kategorija BE, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 3) vožnja unazad sa skretanjem ulevo, odnosno udesno, pod pravim uglom.

Drugi prostor, odnosno put sa slabim intenzitetom saobraćaja iz stava 1. ovog člana, koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 21

Praktična obuka na poligonu za kandidate za vozače motornih vozila kategorija C i C1, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad sa promenom saobraćajne trake;
- 2) parkiranje vozila pod pravim uglom, vožnjom unazad, zbog utovara - istovara.

Član 22

Praktična obuka na poligonu ili drugom prostoru, odnosno putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, koji ispunjava propisane uslove, za kandidate za vozače vozila kategorija C1E i CE, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 3) vožnja unazad sa skretanjem ulevo, odnosno udesno, pod pravim uglom.

Drugi prostor, odnosno put sa slabim intenzitetom saobraćaja iz stava 1. ovog člana koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 23

Praktična obuka na poligonu ili na prostoru na autobuskoj stanici, odnosno autobuskom stajalištu, odnosno drugom prostoru koji ispunjava propisane uslove, za kandidate za vozače motornih vozila kategorija D1 i D, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) zaustavljanje vozila na peronu, radi izlaska i ulaska putnika i polazak sa perona;
- 2) zaustavljanje vozila na autobuskom stajalištu, radi izlaska i ulaska putnika i polazak sa autobuskog stajališta.

Prostor na autobuskoj stanici, odnosno autobuskom stajalištu i drugi prostor iz stava 1. ovog člana, koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 24

Praktična obuka na poligonu ili drugom prostoru, odnosno putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, koji ispunjava propisane uslove, za kandidate za vozače vozila kategorija D1E i DE, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 3) vožnja unazad sa skretanjem ulevo, odnosno udesno, pod pravim uglom.

Drugi prostor, odnosno put sa slabim intenzitetom saobraćaja iz stava 1. ovog člana, koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 25

Praktična obuka na poligonu ili drugom prostoru, odnosno putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, za kandidate za vozače vozila kategorije F, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 3) vožnja unazad sa skretanjem ulevo, odnosno udesno pod pravim uglom.

Drugi prostor, odnosno put sa slabim intenzitetom saobraćaja iz stava 1. ovog člana, koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 26

Praktična obuka na poligonu ili drugom prostoru, odnosno putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, za kandidate za vozače motornih vozila kategorije M, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 2) kočenje i zaustavljanje.

Drugi prostor, odnosno put sa slabim intenzitetom saobraćaja iz stava 1. ovog člana, koriste se nakon pribavljene saglasnosti vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Član 27

Prilikom praktične obuke kandidata, koja se sprovodi na poligonu, instruktor vožnje može vršiti nadzor nad kandidatom tako da se ne nalazi u vozilu, već u neposrednoj blizini vozila tako da ostvaruje vizuelni kontakt sa kandidatom.

Instruktor vožnje prilikom obuke iz stava 1. ovog člana, na poligonu ne može vršiti istovremeno nadzor nad više kandidata.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, prilikom obuke kandidata za vozača motornih vozila kategorije B, pri izvođenju poligonske radnje kočenje i zaustavljanje, instruktor vožnje se uvek nalazi u vozilu, na mestu sa duplim nožnim komandama.

Član 28

Praktična obuka kandidata obavlja se na časovima koji traju 45 minuta ili na dva spojena časa u ukupnom trajanju od 90 minuta.

Sat praktične obuke instruktora vožnje obuhvata čas praktične obuke kandidata u trajanju od 45 minuta, evaluaciju izvedene obuke, vreme potrebno za vođenje propisanih evidencija i utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje praktične obuke, u trajanju od 5 minuta i odmor u trajanju od 10 minuta. Ukoliko instruktor vožnje praktičnu obuku kandidata obavlja na dva spojena časa, u tom slučaju vreme potrebno za vođenje propisanih evidencija, utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje praktične obuke, analizu i ocenu izvedene obuke je 10 minuta, a odmor nakon tih časova je 20 minuta.

Ukoliko je instruktor vožnje i predavač teorijske obuke, odnosno ispitivač, vreme koje provede na teorijskoj obuci, odnosno na praktičnom ispitu, odnosno teorijskom ispitu, smatra se vremenom praktične obuke instruktora vožnje u istom trajanju.

U toku jednog kalendarskog dana kandidat može imati najviše 2 časa praktične obuke u upravljanju vozilom.

U slučaju praktične obuke kandidata za vozače motornih vozila kategorije AM, A1, A2, A, B1 i F koja se vrši bez nadzora instruktora vožnje, jedan instruktor vožnje u isto vreme može imati više kandidata koji se obučavaju bez nadzora, ako pravno lice ima više vozila tih kategorija. Prisustvo instruktora vožnje mora biti obezbeđeno na početku časa svakog kandidata, radi određivanja sadržaja časa praktične obuke i na kraju časa svakog kandidata radi vršenja evaluacije izvedene obuke na osnovu informacija koje daje kandidat. Evaluaciju obuke bez nadzora instruktor vožnje sprovodi za svakog kandidata ponaosob, pri čemu mogu biti prisutni i drugi kandidati koji se obučavaju bez nadzora.

Časovi obuke bez nadzora iz stava 5. ovog člana ne ulaze u dnevni obim praktične obuke u smislu odredaba člana 227. stav 1. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, ali se uzimaju u obzir prilikom utvrđivanja trajanja prekida u obavljanju delatnosti između dva radna dana, u smislu člana 227. stav 2. tog zakona.

Član 29

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije AM traje najmanje 7 časova.

Član 30

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A1 traje najmanje 20 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A1, koji već ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije AM, mora trajati najmanje 7 časova.

Član 31

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A2 traje najmanje 30 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A2, koji već ima vozačku dozvolu može trajati kraće i to:

- 1) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije AM, mora imati obuku najmanje 14 časova;
- 2) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije A1, mora imati obuku najmanje 7 časova.

Član 32

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A traje najmanje 40 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije A, koji već ima vozačku dozvolu može trajati kraće i to:

- 1) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije AM, mora imati obuku najmanje 20 časova;
- 2) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije A1, mora imati obuku najmanje 14 časova;
- 3) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije A2, mora imati obuku najmanje 7 časova.

Član 33

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije B1 traje najmanje 20 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije B1, koji već ima vozačku dozvolu može trajati kraće i to:

- 1) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorija AM ili A1, mora imati obuku najmanje 15 časova;
- 2) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorija A2 ili A, mora imati obuku najmanje 10 časova;
- 3) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije F, mora imati obuku najmanje 10 časova;
- 4) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije M, mora imati obuku najmanje 15 časova.

Član 34

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije B traje najmanje 40 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije B, koji već ima vozačku dozvolu može trajati kraće i to:

- 1) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije AM ili A1, mora imati obuku najmanje 35 časova;
- 2) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije A2 ili A, mora imati obuku najmanje 30 časova;
- 3) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije B1 ili F, mora imati obuku najmanje 20 časova.

Član 35

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije C1 traje najmanje 10 časova.

Član 36

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije C traje najmanje 15 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije C, koji već ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije C1, odnosno C1E, mora trajati najmanje 7 časova.

Član 37

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije D1 koji imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije C1, odnosno C1E, traje najmanje 10 časova.

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije D1 koji imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije C, odnosno CE, traje najmanje 7 časova.

Član 38

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije D traje najmanje 10 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije D, koji već ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije C i D1, odnosno C i D1E, mora trajati najmanje 7 časova.

Član 39

Praktična obuka za kandidata za vozača vozila kategorije BE, C1E, CE, D1E ili DE, traje najmanje 7 časova.

Član 40

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije F traje najmanje 20 časova.

Izuzetno od stava 1. ovog člana praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije F, koji već ima vozačku dozvolu, odnosno probnu vozačku dozvolu, može trajati kraće i to:

- 1) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima neke od kategorija AM, A1, A2 ili A, mora imati obuku najmanje 10 časova;
- 2) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilima neke od kategorija B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ili DE, mora imati obuku najmanje 7 časova;
- 3) kandidat koji ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije M, mora imati obuku najmanje 15 časova.

Član 41

Praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije M traje najmanje 3 časa.

Član 42

Pregled minimalnog fonda časova praktične obuke u zavisnosti od statusa kandidata, u pogledu posedovanja vozačke dozvole, dat je u Tabeli broj 1, koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 43

Početna praktična obuka kandidata traje najmanje 2 časa, a za kategorije BE, C1E, CE, D1, D, D1E, DE, F i M i kategorije kod kojih je ukupan propisani najmanji broj časova 10 i manji, ova obuka mora trajati najmanje 1 čas.

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji na javnom putu ne može se započeti pre nego što se obavi propisan broj časova iz stava 1. ovog člana.

Početna praktična obuka kandidata održava se samo u dnevnim uslovima.

Član 44

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu u uslovima slabog intenziteta saobraćaja traje najmanje 4 časa, a ukoliko je ukupan propisani najmanji broj časova za pojedinu kategoriju vozila 20 časova i manji, ova obuka mora trajati najmanje 2 časa.

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu u uslovima srednjeg, odnosno jakog, intenziteta saobraćaja ne može se započeti pre nego što se obavi propisan broj časova iz stava 1. ovog člana.

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu u uslovima srednjeg i jakog intenziteta saobraćaja traje ukupno najmanje 6 časova, a ukoliko je ukupan propisani najmanji broj časova za pojedinu kategoriju vozila 20 časova i manji, ova obuka mora trajati ukupno najmanje 2 časa.

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu za kandidate za vozače kategorije M traje najmanje 2 časa.

Član 45

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu, u noćnim uslovima, mora se obaviti u trajanju od najmanje 2 časa, a ukoliko je ukupan propisani najmanji broj časova za pojedinu kategoriju vozila 10 časova i manji, ova obuka mora trajati najmanje 1 čas. Izuzetno, praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije M ne mora se izvoditi u noćnim uslovima.

Smatra se da je praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u noćnim uslovima izvršena ako je čas praktične obuke izveden u okviru vremenskog perioda koji je kao vremenski period za noćnu vožnju određen u Tabeli 2, koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Prilikom izvođenja praktične obuke u noćnim uslovima na vozilima B kategorije koja imaju svetleću tablu ista mora svetleti.

Praktična obuka kandidata u izvođenju radnji vozilom u saobraćaju na javnom putu, van naselja, mora se obaviti u trajanju od najmanje 2 časa, a ukoliko je ukupan propisani najmanji broj časova za pojedinu kategoriju vozila 10 časova i manji, ova obuka mora trajati najmanje 1 čas. Izuzetno, praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije M se ne mora izvoditi van naselja.

Član 46

Na časovima iz člana 16. stav 1. tačka 6) ovog pravilnika, čiji sadržaj određuje instruktor vožnje, kandidat izvodi poligonske radnje, odnosno radnje i postupanja u saobraćaju na javnom putu, odnosno njihove kombinacije u različitim uslovima (javni put sa slabim, srednjim i jakim intenzitetom saobraćaja), periodima dana (danju i noću) i mestu odvijanja saobraćaja (poligon i javni put, u naselju ili van naselja), sa opterećenim, odnosno neopterećenim vozilom.

Praktična obuka izvedena u noćnim uslovima u okviru časova iz stava 1. ovog člana, koji sadrže poligonske radnje, ne ulazi u propisani fond časova za praktičnu obuku u noćnim uslovima.

Član 47

Teretno, odnosno priključno vozilo prilikom praktične obuke kandidata za vozače vozila kategorija BE, C1, C1E, C, CE, D1E, DE i F mora biti opterećeno najmanje 3 časa, na način propisan pravilnikom kojim se uređuje organizovanje, sprovođenje i način polaganja vozačkog ispita, vođenje evidencija o vozačkom ispitu, rokovi njihovog čuvanja i uslovi koje mora da ispuni vozilo na kojem se obavlja vozački ispit.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 48

Odredba člana 3. st. 11-13. ovog pravilnika primenjivaće se od 1. januara 2016. godine.

Član 48a

Izuzetno od odredbi člana 8. stav 3. ovog pravilnika u periodu do 31. decembra 2015. godine, pravno lice, putem elektronske pošte ili telefaksa, obaveštava nadležni organ o rasporedu termina održavanja teorijske obuke, kao i o svim promenama rasporeda termina, najkasnije prethodnog radnog dana od dana početka primene određenog rasporeda ili nastale promene.

Ako se iz bilo kojih razloga, u periodu iz stava 1. ovog člana, ne može održati teorijska obuka u zakazanom terminu, pravno lice, putem elektronske pošte, telefaksa ili na drugi pogodan način, obaveštava nadležni organ o razlozima neodržavanja teorijske obuke, pri čemu obaveštenje mora biti poslato najkasnije 15 minuta nakon početka zakazanog termina. U tom slučaju, nakon isteka navedenog vremena, u dnevniku teorijske obuke u pisanom obliku, evidentiraju se datum, konstatacija da časovi nisu održani u zakazanom terminu, razlozi zašto nisu održani časovi i vreme evidentiranja.

Član 49

Izuzetno od odredbi člana 20. stav 1, člana 22. stav 1, člana 24. stav 1. i člana 25. stav 1. ovog pravilnika, do 25. oktobra 2018. godine, praktična obuka na poligonu kandidata za vozača vozila kategorija BE, C1E, CE, D1E i DE i F, obuhvata najmanje uvežbavanje sledećih poligonskih radnji:

- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci.

Član 50

Teorijsku obuku kandidata u pravnom licu mogu da izvode, najduže do 4. januara 2014. godine, lica koja ispunjavaju propisane uslove za predavača teorijske obuke, osim uslova u pogledu posedovanja dozvole (licence) za predavača teorijske obuke i položenog stručnog ispita.

Član 51

Praktičnu obuku kandidata u pravnom licu mogu da izvode najduže do 4. januara 2014. godine, lica koja ispunjavaju propisane uslove za instruktora vožnje, osim uslova u pogledu posedovanja dozvole (licence) za instruktora vožnje.

Najduže do 4. januara 2014. godine, praktičnu obuku kandidata za vozača vozila:

- 1) kategorije AM, A1 i A2, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora kategorije A;
- 2) kategorije B1, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora kategorije B;
- 3) kategorije C1, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora kategorije C;

- 4) kategorije D1, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora kategorije D;
- 5) kategorija BE, C1E, CE, D1E i DE, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora kategorije E i dozvolu za vozača instruktora za onu kategoriju kojoj pripada vučno vozilo;
- 6) kategorija F i M, može da obavlja vozač instruktor koji ima dozvolu za vozača instruktora bilo koje kategorije.

Član 52

Odredbe člana 47. ovog pravilnika primenjivaće se od 25. oktobra 2018. godine.

Kandidati koji su započeli, odnosno koji započnu praktičnu obuku pre 25. oktobra 2018. godine ne moraju imati časove praktične obuke sa opterećenim vozilom.

Član 53

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o teorijskoj i praktičnoj obuci kandidata za vozače ("Službeni glasnik RS", broj 53/12).

Član 54

Ovaj pravilnik stupa na snagu 26. oktobra 2013. godine.

Samostalni član Pravilnika o izmenama Pravilnika o teorijskoj i praktičnoj obuci kandidata za vozače

("Sl. glasnik RS", br. 116/2013)

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o teorijskoj i praktičnoj obuci kandidata za vozače

("Sl. glasnik RS", br. 108/2014)

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni član Pravilnika o izmenama Pravilnika o teorijskoj i praktičnoj obuci kandidata za vozače

("Sl. glasnik RS", br. 104/2015)

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2016. godine.

Samostalni član Pravilnika o izmenama i dopunama Pravilnika o teorijskoj i praktičnoj obuci kandidata za vozače

("Sl. glasnik RS", br. 77/2016)

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 1-5. ovog pravilnika koje se primenjuju po isteku devet meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Obrazac 1.

Naziv pravnog lica	
--------------------	--

Sedište pravnog lica	
----------------------	--

POTVRDA O ZAVRŠENOJ TEORIJSKOJ OBUCI

Ime i prezime kandidata															
ID broj kandidata															
Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao															
Broj časova teorijske obuke								OF				PF			
Datum početka i završetka teorijske obuke								od:				do:			
Teorijska obuka u drugim pravnim licima															
ID broj kandidata								Početak				Prestanak			
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Σ
OF															
PF															
ID broj kandidata								Početak				Prestanak			
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Σ
OF															
PF															
ID broj kandidata								Početak				Prestanak			
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Σ
OF															
PF															

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Obrazac 2.

Naziv pravnog lica	
Sedište pravnog lica	

**POTVRDA
O BROJU ČASOVA TEORIJSKE OBUKE**

Ime i prezime kandidata															
ID broj kandidata															
Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao															
Broj časova teorijske obuke															
Datum početka i prestanka teorijske obuke										od:			do:		
Broj časova teorijske obuke po kodovima tema čiji časovi su realizovani u celosti:															
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Σ
OF															
PF															

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Obrazac 3.

Naziv pravnog lica	
Sedište pravnog lica	

**POTVRDA
O BROJU ČASOVA DODATNE TEORIJSKE OBUKE**

Ime i prezime kandidata															
ID broj kandidata															
Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao															
Broj časova dodatne teorijske obuke															
Datum početka i završetka dodatne teorijske obuke										od:			do:		

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Obrazac 4.

Naziv pravnog lica	
Sedište pravnog lica	

POTVRDA O ZAVRŠENOJ PRAKTIČNOJ OBUCI

Ime i prezime kandidata			
ID broj kandidata			
Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao			
Broj časova praktične obuke			
Datum početka i završetka praktične obuke		od:	do:
Praktična obuka u drugim pravnim licima			
ID broj kandidata	Broj časova	Početak praktične obuke	Prestanak praktične obuke

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Obrazac 5.

Naziv pravnog lica	
Sedište pravnog lica	

POTVRDA O BROJU ČASOVA PRAKTIČNE OBUKE

Ime i prezime kandidata	
ID broj kandidata	

Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao					
Broj časova praktične obuke					
Datum početka i prestanka praktične obuke		od:		do:	
Osnovni kodovi →	P	SL	SRJ	KP	K
Časovi označeni samo osnovnim kodom					
Časovi označeni osnovnim kodom i kodom VN					
Časovi označeni osnovnim kodom i kodom O					
Časovi označeni osnovnim kodom, kodom VN i O					
	Σ				

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Obrazac 6.

Naziv pravnog lica	
Sedište pravnog lica	

POTVRDA O BROJU ČASOVA DODATNE PRAKTIČNE OBUKE

Ime i prezime kandidata			
ID broj kandidata			
Kategorija vozila za koju se kandidat obučavao			
Broj časova dodatne praktične obuke			
Datum početka i završetka dodatne praktične obuke		od:	do:

Datum izdavanja potvrde:		Potvrdu izdao:
	MP	
		(ime i prezime i potpis odgovornog lica u pravnom licu)

Tabela 1.

PREGLED MINIMALNOG FONDA ČASOVA TEORIJSKE I PRAKTIČNE OBUKE

Kandidat se osposobljava za upravljanje vozilima kategorije:	Vrsta obuke	Kandidat nema vozačku dozvolu	Kandidat ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilima kategorije																	
			AM	A1	A2	A	B1	B	BE	C1	C1E	C	CE	D1	D1E	D	DE	F	M	
AM	TO	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	
	PO	7					7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
A1	TO	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	
	PO	20	7				20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	
A2	TO	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	
	PO	30	14	7			30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	
A	TO	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	
	PO	40	20	14	7		40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	
B1	TO	30+10	5+2	5+2	5+2	5+2												5+2	5+2	
	PO	20	15	15	10	10													10	15
B	TO	30+10	5+2	5+2	5+2	5+2													5+2	5+2
	PO	40	35	35	30	30	20												20	40
BE	TO																			
	PO								7											
C1	TO								5+2	5+2										
	PO								10	10										
C1E	TO																			
	PO										7									
C	TO								5+2	5+2										
	PO								15	15	7	7								
CE	TO																			
	PO											7								
D1	TO										5+2	5+2	5+2	5+2						
	PO										10	10	7	7						
D1E	TO																			
	PO														7					

D	TO												5+2	5+2					
	PO												10	10	7*	7*			
DE	TO																		
	PO																7		
F	TO	30+10	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2
	PO	20	10	10	10	10	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	15
M	TO	25+8																	
	PO	3																	

U rubrikama o teorijskoj obuci (TO), prvi broj označava broj časova predavanja, a drugi broj označava broj časova vežbi.

7* - praktična obuka kandidata za vozača motornih vozila kategorije D traje najmanje 7 časova, pod uslovom da kandidat već ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima kategorije C i D1, odnosno C i D1E.

Tabela 2.

PREGLED VREMENSKIH PERIODA U TOKU DANA, PO MESECIMA, U OKVIRU KOJIH SE IZVODE ČASOVI PRAKTIČNE OBUKE U NOĆNIM USLOVIMA

Mesec	Dani u mesecu	Vremenski periodi za noćnu vožnju (u časovima)
Januar	od 1 do 15	od 16:00 do 07:30
	od 16 do 31	od 16:30 do 07:00
Februar	od 1 do 15	od 17:00 do 07:00
	od 16 do 28 (29)	od 17:30 do 06:30
Mart	od 1 do 15	od 17:30 do 06:00
	od 16 do 31	od 18:00 do 06:00
April	od 1 do 15	od 19:00 do 06:00
	od 16 do 30	od 19:30 do 06:00
Maj	od 1 do 15	od 20:00 do 05:30
	od 16 do 31	od 20:00 do 05:00
Jun	od 1 do 15	od 20:00 do 05:00
	od 16 do 30	od 20:30 do 05:00
Jul	od 1 do 15	od 20:30 do 05:00
	od 16 do 31	od 20:30 do 05:00
Avgust	od 1 do 15	od 20:00 do 05:30
	od 16 do 31	od 19:30 do 06:00

Septembar	od 1 do 15	od 19:00 do 06:00
	od 16 do 30	od 18:30 do 06:30
Oktobar	od 1 do 15	od 18:00 do 07:00
	od 16 do 31	od 18:00 do 07:00
Novembar	od 1 do 15	od 16:00 do 06:30
	od 16 do 30	od 16:00 do 07:00
Decembar	od 1 do 15	od 16.00 do 07:00
	od 16 do 31	od 16:00 do 07:30